

Overzicht groepen vaccinatievoorrang (niet-medisch)
 Versie d.d. 18 maart 2021

	Groep / categorie	Nadere omschrijving	Omvang	Vindplek	Wat nodig aan maatregelen tot /na vaccinatie?
A	Mantelzorgers / naasten				
*	Mantelzorgers die een onvervangbare rol hebben in de dagelijkse veiligheid en bestaanszekerheid van ernstig gehandicapte/chronisch zieke kinderen onder de 18 jaar , die (vooralsnog) vanwege hun leeftijd niet gevaccineerd worden.	In deze situatie kan men het zich niet permitteren dat de mantelzorgers wegvallen omdat een plan B ontbreekt. Dit betreft veelal ouders en naaste familieleden.	In 2017 waren er ca 10.000 kinderen onder de 18 met een WLZ-indicatie (cijfers Statline)	Kinderen met een WLZ e/o IKZ- indicatie. Vindbaar via CIZ en zorgkantoor. Vaak ook via SVB in verband met PGB via WLZ	Het helpt wanneer er zorgverleners die zijn gevaccineerd kunnen bijspringen.
*	Mantelzorgers die een onvervangbare rol hebben in de dagelijkse veiligheid en bestaanszekerheid van ernstig gehandicapte/chronisch zieke boven de 18 jaar , die nog niet gevaccineerd worden of niet gevaccineerd kunnen worden.	In deze situatie kan men het zich niet permitteren dat de mantelzorgers wegvallen omdat een plan B ontbreekt.	Thuiswonend (niet in instelling): VG: 45.570 mensen LG 11.935 Uitgaande van 2 mantelzorgers per persoon: 120.000 mantelzorgers.	WLZ-indicatie Verziliveringsvormen GHZ-VPT 3.970 GHZ-MPT 21.995 GHZ-PGB 22.915 Combi PGB + ZIN (dagbesteding Zin bv) 91.185 personen	
*	Mantelzorgers die een onvervangbare rol hebben in de dagelijkse veiligheid en bestaanszekerheid van mensen die vanwege hun immuunsysteem of de medicatie die zij moeten gebruiken niet gevaccineerd kunnen worden .	In beide situatie kan men het zich niet permitteren dat de mantelzorgers wegvallen omdat een plan B ontbreekt.	Van deze groep is de omvang onbekend en enkel via medisch specialisten te bepalen.	Deze groep is niet makkelijk te vinden, juist omdat auto immuunziekten verschillende achtergronden hebben. <u>Voorbeeld</u> van combi 3 verschillende auto immuunziekten: een vorm van reuma, een longziekte en een 3 ^e die in te delen is bij de spierziekten. Zo zijn er voorbeelden van allerlei verschillende combinaties ziektes/aandoeningen waarbij bij één persoon meerdere artsen betrokken zijn. Juist de combinatie van aandoeningen zorgt voor een HOOG risico', waar zij elk zelfstandig niet persé vallen onder de zogenoemde hoge medische risico's. Daarbij speelt dat bij een aantal immuun gerelateerde ziekten beter afgezien kan worden van vaccinatie vanwege medische risico's, terwijl het voor een andere ziekte juist wél van belang is dat er met voorrang gevaccineerd gaat worden. Conclusie: voor deze groep met meerdere aandoeningen zullen de behandelende medisch specialisten al dan niet in afstemming	

				met elkaar moeten bepalen wat de beste keus is voor de persoon.	
*	Mantelzorgers die een onvervangbare rol hebben in de dagelijkse veiligheid en bestaanszekerheid van jonge mensen met dementie	Zie bijlage.	15.000 mensen met dementie waarbij de eerste ziekteverschijnselen vóór het 65e levensjaar zijn begonnen.	Via <u>Kenniscentrum Dementie op Jonge Leeftijd</u> is een lijst van poliklinieken op te vragen waar deze groep in beeld is.	
*	Mantelzorgers die een onvervangbare rol hebben in de dagelijkse veiligheid en bestaanszekerheid van mensen met ME/cvs (waaronder ook kinderen/jongeren).	Tekst ME/cvs vereniging: <i>"ME/CVS is een ernstige chronische ziekte die het functioneren van mensen die eraan lijden substantieel beperkt – van niet meer volledig mee kunnen doen in het dagelijkse leven tot volledig bedgebonden. Dit betekent dat veel ME/CVS patiënten in hun dagelijks functioneren afhankelijk zijn van mantelzorgers. Om deze noodzakelijke hulp voor de kwetsbare ME/CVS-patiënten te borgen, is het noodzakelijk om ook deze mantelzorgers tegelijkertijd (of in ieder geval ook met voorrang) te vaccineren met de ME/CVS-patiënt voor wie zij zorgen"</i>	Tussen 30.000 en 40.000 patiënten (levenslang/levensbreed)	Deze groep patiënten is in beeld van medisch specialisten. Voorstel ME/cvs Vereniging: <i>"Om deze noodzakelijke hulp voor de kwetsbare ME/CVS-patiënten te borgen, is het noodzakelijk om ook deze mantelzorgers tegelijkertijd (of in ieder geval ook met voorrang) te vaccineren met de ME/CVS-patiënt voor wie zij zorgen."</i>	
B	Mensen in volledige thuisisolatie				
*	Gezinnen met een ouder of kind met een chronische ziekte of beperking die volgens het RIVM tot de hoog risicogroepen behoren. Situatie: kinderen blijven verstoken van onderwijs	Ouders met een ziekte/chronische aandoening, die al een jaar in isolatie zijn, ingrijpende maatregelen treffen en zichzelf, partner en kinderen zware beperkingen opleggen ten aanzien van contacten die noodzakelijk zijn voor werk en onderwijs/opleiding.	Inschatting is lastig. Via verzuimregister te maken door een peildatum kort na opening scholen te kiezen	Via verzuimmeldingen onderwijsinstellingen De verzuimmelding komt bij DUO in het verzuimregister	Deel hiervan (volwassen) krijgt nu snel een oproep via huisarts of medisch specialist. Maar een aanzienlijk deel zal (nog) geen uitnodiging krijgen.
*	Gezinnen met een ouder of kind met een chronische ziekte of beperking die volgens het RIVM tot de overige risicogroepen behoren. Situatie: kinderen blijven verstoken van onderwijs	Ouders met een ziekte/chronische aandoening, die al een jaar in isolatie zijn, ingrijpende maatregelen treffen en zichzelf, partner en kinderen zware beperkingen opleggen ten aanzien van contacten die noodzakelijk zijn voor werk en onderwijs/opleiding.	Inschatting is lastig. Via verzuimregister te maken door een peildatum kort na opening scholen te kiezen	Via verzuimmeldingen onderwijsinstellingen De verzuimmelding komt bij DUO in het verzuimregister	
*	Jongeren/jong volwassenen met een chronische aandoening of beperking. Er zijn 3 groepen te onderscheiden:		Het is lastig hier een inschatting van de geven. In totaal zijn er 1,3 miljoen kinderen en jongeren (0tm 25jr) met een chronische aandoening of beperking. Echter valt niet iedereen hiervan in deze	Via JongPIT, via andere relevante patiëntenorganisaties en via afdelingen van ziekenhuizen	

			groepen.		
	1.alleenstaande jongeren met een chronische aandoening of beperking die in thuisisolatie verblijven	Deze groep is extra kwetsbaar omdat zij bijvoorbeeld alleen op hun studentenkamer zitten, of juist alleen wonen in een eerste woning waardoor zij niet direct iemand om hun heen hebben die ze kan helpen met ondersteunende taken zoals boodschappen doen, maar ook dat zij geen gezelschap hebben. (Dit in tegenstelling tot een gezin dat samen in thuisisolatie zit, die 'elkaar' nog hebben. Daarnaast vinden veel verschillende activiteiten zoals bijvoorbeeld onderwijs en zorg op afstand plaats, waardoor deze groep nog minder contact heeft met anderen. Daarnaast geldt ook voor sommige jongeren dat zij geen vervoer kunnen realiseren naar bijvoorbeeld een teststraat. (zie verdere toelichting in bijlage hieronder)			
	2.jongeren met een chronische aandoening niet in risicogroepen vallen maar wel een zwakke gezondheid hebben waardoor ze extra voorzichtig doen. Wanneer er weer open gaat zullen zij alsnog niet mee kunnen/durven doen.	Jongeren met een chronische aandoening, psychische aandoening of beperking ervaren veel eenzaamheid, angst en stress. Veiligheid rondom het risico op corona en het heroppakken van het sociaal contact is voor hen daarom extra belangrijk. Tevens is voor hen de financiële klap van de crisis nóg groter. Zij kunnen bijvoorbeeld hun baan vanwege corona niet meer uitvoeren, komen nóg moeilijker aan een baan of stage dan hun gezonde leeftijdsgenoten en 80% liep eind 2020 al studieovertraging op. Des te belangrijker voor hun (wandelende) financiële toekomst dat zij weer mee kunnen doen aan de maatschappij, en niet door corona nóg meer buitenbeen van de maatschappij worden.			
	3.jongeren met een chronische aandoening of beperking die dusdanig psychische problematiek ontwikkelen dat ze in de fase 'rood' komen door bijvoorbeeld angst.	Deze groep jongeren die psychische problematiek hebben of ontwikkelen kunnen bijvoorbeeld angst ervaren door corona en juist daardoor ernstige(re) psychische problematiek ontwikkelen. Daarnaast geldt ook voor sommige jongeren dat zij geen vervoer kunnen realiseren naar bijvoorbeeld een teststraat.			

		OF niet met het OV durven vanwege angst/paniekstoornis. Het is van belang dat deze groep sneller naar 'buiten' kan dan andere met als doel perspectief te bieden en ernstigere klachten te voorkomen. Hoe eerder deze groepen worden gevaccineerd, hoe beter.			
*	Overige volwassenen (16/18 tot 60 jaar) die vanwege hun beperking of chronische aandoening volgens het RIVM tot de medische risicogroepen behoren, die zich zeer strikt aan maatregelen houden en waarbij de ontwrichting dermate groot is dat het niet verantwoord is hen nog veel langer te laten wachten op vaccinatie.		Onbekend hoe groot de groep die in isolatie leeft precies is. Aannee is 10-15 % van de groep mensen uit een medische risicogroep	Via Medisch specialist of huisarts. Van een groot deel van de groep in isolatie is dit bekend bij behandelend arts. Overgrote deel van deze groep krijgt jaarlijks oproep voor griepvaccin. Let op: een deel krijgt geen oproep / slaat griepvaccin om medische redenen over.	

Bijlage

A. Voorrang voor: mensen met dementie op jonge leeftijd en hun partners.

Omschrijving

In vergelijking met de groep ouderen met dementie is dit een relatief kleine groep. De problematiek raakt echter een heel gezin op een moment dat partners en kinderen midden in het leven staan. Dat maakt de impact van dementie op jonge leeftijd groot. Dementie op jonge leeftijd begint meestal tussen de 40 en 65 jaar. Bij het woord dementie denkt men het eerste aan problemen met het geheugen. Bij dementie op jonge leeftijd vallen juist veranderingen in het gedrag meer op. Het gaat bijvoorbeeld mis op het werk. Het huishouden wordt een probleem. Of iemands naasten merken veranderingen op, zoals in het gedrag of met de taal. Dit kan thuis voor veel onzekerheid en spanningen zorgen. De omgeving herkent deze gedragsveranderingen meestal niet meteen als verschijnselen van dementie maar denkt eerder aan een burn-out, relatieproblemen of een depressie. Het gevolg is onbegrip en weinig steun. Dementie op jonge leeftijd raakt het hele gezin. Vaak zijn er financiële problemen ontstaan als gevolg van de ziekte. Regelmatig wonen er nog (kleine) kinderen thuis. In coronatijd hebben mensen al een jaar lang geen of minder dagbesteding en andere ondersteuning gehad. De zorg komt nog meer neer op de mantelzorg, de partner die vaak ook nog opvoeder en kostwinner is, 24 uur per etmaal. De mantelzorgers, meestal de partners, zijn dan ook zwaar (mentaal) overbelast. Verhuizing naar het verpleeghuis in coronatijd is nog meer dan voorheen een groot schrikbeeld door de bezoekregelingen en door de angst voor besmetting. Hoe eerder deze groepen (mensen met dementie en partners) worden gevaccineerd, hoe beter.

Omvang

In Nederland leven ongeveer 15.000 mensen met dementie waarbij de eerste ziekteverschijnselen vóór het 65e levensjaar zijn begonnen.

Hoe te bereiken?

[Via Kenniscentrum Dementie op Jonge Leeftijd](#) is een lijst van poliklinieken op te vragen.

B. Voorrang voor: jongeren met een chronische aandoening of beperking

Omschrijving

Er zijn drie groepen die belangrijk zijn om vervroegd gevaccineerd te worden, namelijk:

- 1) alleenstaande jongeren met een chronische aandoening of beperking die in thuisisolatie verblijven en
- 2) jongeren met een chronische aandoening niet in risicogroepen vallen maar wel een zwakke gezondheid hebben waardoor ze extra voorzichtig doen. Wanneer er weer open gaat zullen zij alsnog niet mee kunnen/durven doen
- 3) jongeren met een chronische aandoening of beperking die dusdanig psychische problematiek ontwikkelen dat ze in de fase 'rood' komen door bijvoorbeeld angst.

Als gekeken wordt naar de eerste groep is de groep extra kwetsbaar omdat zij bijvoorbeeld alleen op hun studentenkamer zitten, of juist alleen wonen in een eerste woning waardoor zij niet direct iemand om hun heen hebben die ze kan helpen met ondersteunende taken zoals boodschappen doen, maar ook dat zij geen gezelschap hebben. Dit geldt bijvoorbeeld wel wanneer een heel gezin in thuisisolatie zit, dat zij 'elkaar' nog hebben. Daarnaast betekent het dat verschillende activiteiten zoals bijvoorbeeld onderwijs en veel zorg op afstand is (geweest), waardoor ze nog minder contact hebben met andere. Daarnaast geldt ook voor sommige jongeren dat zij geen vervoer kunnen realiseren naar bijvoorbeeld een teststraat.

Jongeren met een chronische aandoening, psychische aandoening of beperking ervaren veel eenzaamheid (blijkt uit onderzoek binnen onze doelgroep, uitgevoerd door JongPIT en gepubliceerd in oktober 2020), angst en stress. Veiligheid rondom het risico op corona en het heroppakken van het sociaal contact is voor hen daarom extra belangrijk. Tevens is voor hen de financiële klap van de crisis nog groter. Zij kunnen bijvoorbeeld hun baan vanwege corona niet meer uitvoeren, komen nog moeilijker aan een baan of stage dan hun gezonde leeftijdsgenoten en 80% liep eind 2020 al studievertraging op. Des te belangrijker voor hun (wankelende) financiële toekomst dat zij weer meer mee kunnen doen aan de maatschappij, en niet door corona nog meer buitenbeen van de maatschappij worden.

Als gekeken wordt naar de derde groep jongeren die psychische problematiek hebben of ontwikkelen kan het bijvoorbeeld zijn dat ze angst ervaren door corona en juist hierdoor ernstige psychische problematiek ontwikkelen. Daarnaast geldt ook voor sommige jongeren dat zij geen vervoer kunnen realiseren naar bijvoorbeeld een teststraat. Of niet met het OV durven vanwege angst/paniekstoornis. Het is van degelijk belang dat deze groep sneller naar 'buiten' kan dan andere met als doel perspectief te bieden en ernstigere klachten te voorkomen. Hoe eerder deze groepen worden gevaccineerd, hoe beter.

Jongeren met een lichamelijke beperking maken daarnaast meer gebruik maken van OV(waar zij meer in aanraking komen met evt corona besmette mensen) én de zorg (denk aan revalidatiecentra, fysiotherapie, accupunturisten)waar nog geen vaccinaties van het personeel zijn. Deze zorg is voor hun essentieel, maar moet wel veilig voor hen kunnen zijn. Om deze zorg te vervolgen is vaccinatie belangrijk.

Omvang

Het is lastig hier een inschatting van de geven. In totaal zijn er 1,3 miljoen kinderen en jongeren (0tm25jr) met een chronische aandoening of beperking. Echter valt niet iedereen hiervan in deze groepen.

Hoe te bereiken?

Via JongPIT, via andere relevante patiëntenorganisaties en via afdelingen van ziekenhuizen